

1

" Τον παζάρ' εἰς Λύρας "

Σῆμα κατατεθέν

ου Νικόλας ε' Ντιούλ'ια (Πολύζος)

Ἀπὸ το παζάρ' της Λύρας, σήμερα και χῶρος. Γαϊμὴς
αγορὰς, ἔμειναν γιὰ νὰ το θυμόμαθε. ἤντε ομογενειακὴς
επιχειρήσεως με τὴν ἴδια ἐμπορικὴ δραστηριότητα και ἄλλον
ἴδιον χῶρον. Αὐτὲς εἶναι:

- 1) Τὸ ἀρτοποιεῖο τῆς τέταρτης γενιᾶς τῶν ἀπογόνων τῆς
ομογένειας Σιμιτσῆ.
- 2) Ὁ ἐμπορικὸς οἶκος τῆς ομογένειας Γκερεχτῆ.
- 3) Τὸ κρεοπωλεῖο τῶν ἀπογόνων τέταρτης γενιᾶς τῆς ομογε-
νειας Νάχρα.
- 4) Τὸ κρεοπωλεῖο τῆς ομογένειας Μποσταντζή και
- 5) Τὸ σπυροπωλεῖο τῆς ομογένειας Μόρτσιον, ἀπογόνων
τέταρτης γενιᾶς τοῦ Νικολάου Πολύζου (Ντιούλ'ια)

Ὁν Νικόλας ε' Ντιούλ'ια ἦσαν ἡ καρδιά αὐτοῦ
παζάρ'. Ἀπὸ το πρῶτ' ἀνοίγε το μανάθιο και μοχθού-
σε νὰ θγάλει το γυφί τῆς ομογένειας του σε δύσκολα
χρόνια. Εἶχε ξεχωριστὰ χαρακτῆρα με πλούσια χαρίσματα.
Ξεκινούσε τὴ δουλειὰ του με τραχούδι. Ἦταν ταλαντούχος

② τραχουδιετή... θυμόταν και τραχουδοῦσε όλα τα παλιά τραγούδια, αλλά και τα βύχχρονά του ερμηνεύοντας τα καταηχησιακά. 'Όσες φορές μάλιστα έβραχε το λαγύγι του με λίγο κραδάκι, θοναζωρίζονταν και τ' ανδόνια...

Με το πρώτο του τραγούδι... έδινε και το δείγμα της ημέρας... Τραχουδιετιά... διαλαλούσε και το εμπόρευσμά του. Προσπαθούσε ν' αντακουρίνεσαι... στις απαιτήσεις των θυμιατριωτών του όλες τις εποχές του χρόνου, τις χιορτές, τις κοινωνιές, ευδηλώσεις... Το χειμώνα... μην δεν του έλειπαν ούτε τα πορεομάλια που τα πουλούσε με το κομμάτι για τους αρράβτους...

— Μια (ουά) παρά... πινύντα (δράμα),... τζιάμπα τα πινύντα, μια ουά, φώναζε, όταν χρησιμοποιούσε το ζύγι!... κι όμως, δεν ήταν παραδόμιθος, ούτε ηλεονέκτας... Δεν αδιούσε κανέναν κι όλοι τον ευτιμούσαν με το παραπάνω... Ήταν ένας καλός πατριώτης και χιήσιος... Σιαστικός...

Αν πάλι έβλεπε κάποια γυναίκα να κημελιάζει έκανε σινιάλο φωνάζοντας!

— Ρουμμουμούλου... ου... ου!... Οι κατασκευαστές σοι τεχνίτες... κι ο υόθμος που ήταν στο παζάρι καταλάβαιναν πως εμφανίστηκε στα μέρη τους κάποια όμορφη,...

3

αφράτη, ηερίποιημένη και των πρόθεσαν.

Άλλη φορά όταν η γυναίκα ήταν ευεός από εμφάνιση, πανεμένη νοικοκυρά και από ηλόβια οιογένεια τη στόλιζε με ξεχωριστά ταυριακά επίθετα:

— Ξιποντάκια του γάλατος!

Μπουρνότα με μέλι!

Ηλιαστό κρασί!... και το ενδιαφέρον ενιχόνταν κοιμιστοτρόπως. Αντίθετα στα θέα κάποιος κακοφτιαγμένος, ατιμέλητος ηεραστικός ξεφώνιζε:

— Βρουμαριά, α. α! = (αλλοιωμένο τρέι με λάχανο)

Το παράξενο της υπόθεσης είναι πως ποτέ δεν πρόεμνε παρξήχνη με ιαρμιά γυναίκα. Δεν χρησιμοποιούσε ονόματα, ούτε κάτι προβιωτικό χαρακτηριστικό.

Μεγάλος τεχνίτης ο μπαρμπα - Νικόλας!

Το μεσημέρι κουραβμένος ξάηλωνε στο κινέχι*, έβαζε το χέρι του για προσηφάλι, ανέπαζε το πρόσωπο με το καπέλο για ν' αποφεύχει τον ήλιο κι έπαυε έναν νηνάριο. Ήταν λιποδίαιτος, όμως αγαμούσε λίγο το κραδάκι. Δεν θεωρούσε καταναζματικό τη δουλειά και προβηαθούσε να είναι πάντα ευδιάθετος.

Στις συντροφίες του με τους νέους ηον τον ηημιαζαν κινέχι = βιδερένιο παραθνρόφυλλο αεραλείας.

4

Προσπαθούσε να τους συμβουλεύει διακριτικά με τις σοφίες από τα μαθήματα που του δίδαξε η ζωή. Δεν έκανε τον έξυπνο, ούτε επιβάλλονταν με τρόπο αυταρχικό. Σιχαρά επαναλάμβανε:

— Έχουν ιδεί κι έχουν Σιπροβουδίε^{ει}, μι δία μ^{ου}, δώδια διωτηρούαδισ κι τριάντα τρεις παιδιάκι κι άλλοτε πάλι: Έχουν ιδεί κι έχουν Σιπροβουδίε^{ει} Τουρκ^ο μι φέδια μ Ρώ^ο μι κόμμα ζ^ω νάρια ένα κιαμέτε^ε *

Τα βράδια στους καλοκαιρινούς μήνες καθίς ζύριζε κατάωτος στην ομογένειά του έκανε μια βιάβυ... Στριζόνταν στον τοίχο του αυλόφρου στο σπίτι του. Νάνα Πασιά, έβαζε το χέρι του στο μάγουλο και το αντί, προβανατολίζονταν προς το μημένο μαχαλά... κι άρχιζε το τραχούδι Γιαλάν ντουνιά. Τον παρανολούθουναν μικροί-μεγάλοι. Περίμεναν ν' αουβούν το τραχούδι της βραδιάς κι έμμεσα μαλονοχίζονταν χαλαρωμένοι με τον τρόπο που τους χαίρετοβσε οαζέχατος... μπαρμπα-Νικόλας κι ο ίδιος βουέχιζε ως το σπίτι του αφού μαλονοχάιζε μου των κοιλό του χείτονα Λάζαρο Φαρμάκη.

Τα χρόνια του γερνούσαν με προσφορά πάντα στο βύνολο... Όταν όμως έχασε τη βύνοφο της ζωής του,

* κιαμέτε^ε = αλοχάριαβτα, αναριθμητά.

5

έχασε και το κέφι του. Τότε τραγουδούσε μιναρέ-
μένα το κούτα είν' σα θάνατα κι όχι τα πιναρέμένα.
Ράχιζε η καρδιά όλων όταν τον άκουσαν. Ήδη τον
έπιανε το παράπονο το μητάρητσα - Ν'ύβλα, έλεξαν και
δεν έβρισκαν τρόπο να τον κάνουν να ξεχάσει.

Η κόρη του η Ζωίνα που είχε όλα ^{τα} χαρίσμα-
τα δινχόταν πολλές // ιστορίες // που άκουζε από το
στόμα του πατέρα της και τραγουδούσε ξεχασμένα
τραγούδια με βαθιά νόηματα.

Αξίζει να τους θυμόμαστε και ευχόμαστε

« Να είναι αιώνια

μ. μήμη τους //

Ιούνιος 2015

Σιδάτσιστα

Εμμ. Σωλιανόπου